

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 9P/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720200789
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Guček
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2020:2720200789.1

Uznesenie

Okresný súd Skalica vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov: Q. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. G. Z. XXX, t. č. bytom C., K. XXX a M. A. T., t. č. G. G. M., K. E.. P., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica na zastupovanie maloletého dieťaťa: I. T., nar. XX.XX.XXXX v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

II. Súd nariaďuje matke maloletého dieťa povinnosť odovzdať maloletú I. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny O., G. F.. Y. X, XXX XX O..

III. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej I. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 15. dňa v mesiaci a to Centru pre deti a rodiny O., G. F.. Y. X, XXX XX O..

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej I. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 15. dňa v mesiaci a to Centru pre deti a rodiny O., G. F.. Y. X, XXX XX O..

V. Uznesenie je predbežne vykonateľné.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko A. odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal na Okresný súd Skalica dňa 22.06.2020 návrh na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 367 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP). Návrhom sa domáhal, aby súd uložil matke maloletej povinnosť odovzdať ju do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, a to do Centra pre deti a rodiny O., G. F. Y. X, XXX XX O. (ďalej len centrum).

2. Návrh odôvodnil tým, že mal. I. pochádza z partnerského vzťahu matky V. Q., nar. XX.XX.XXXX a otca M. A. T.. Matka má z ďalšieho vzťahu s Z. O., nar. XX.XX.XXXX mal. Q. O., nar. XX.XX.XXXX. Matka sa s otcom mal. I. zoznámila v čase, keď bývala v Q., kde aj pracovala. Mal. I. bola uznesením Okresného súdu Nitra č. konania 11PPOm/3/2016-7 zo dňa 03.08.2016 právoplatným dňa 05.09.2016 dočasne zverená do starostlivosti Detského domova C., I. Y.. XXX. Uznesením Okresného súdu Nitra č. konania 11PPOm/3/2016-36 zo dňa 17.10.2017 právoplatným dňa 20.11.2017 súd zrušil uznesenie č. k. 11PPOm/3/2016-7 zo dňa 03.08.2016 o neodkladnom opatrení vo veci dočasného zverenia mal. I. T.. Maloleté dieťa sa vrátilo do starostlivosti matky do domácnosti v C. na K. F. Y.. XXX. Mal. I. bola následne Uznesením Okresného súdu Skalica č. konania 0PPOm/1/2018 zo dňa 11.05.2018 dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A., O. O. XX. Uznesením Okresného Súdu Skalica

č. k. OPPOm/2/2018-45 zo dňa 31.01.2019 právoplatným dňa 13.03.2019 súd nenariadil výchovné opatrenie nad mal. I. T. a zrušil neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Skalica č. konania OPPOm/2/2018-21 zo dňa 11.05.2018. Matka absolvovala Referát poradensko - psychologických služieb, taktiež absolvovala psychiatrické vyšetrenie, nebola u nej zistená žiadna duševná porucha. Na základe vykonaných správ, šetrení a návštev v zariadení a v domácnosti sa maloleté deti vrátili naspäť do domáceho prostredia. Matka začala spolupracovať s terénnymi sociálnymi pracovníkmi a psychológom z Centra pre deti a rodiny A., ktorí ich navštevovali v domácnosti. Po tejto spolupráci matka uvádzala, že problémy v rodine nie sú žiadne, maloleté deti občas neposlúchajú, inak je všetko v poriadku, situáciu zvláda. Dňa 20.04.2020 oddelenie ÚPSVaR telefonicky kontaktovala matka s tým, že nezvláda starostlivosť o maloleté deti, že sú vulgárne, neposlušné, nerešpektujú ju. Matka situáciu v rodine už psychicky nezvláda, požiadala o umiestnenie maloletých detí do Centra pre deti a rodiny, nakoľko má aj zdravotné ťažkosti. Matka bola odporučená na Referát poradensko-psychologických služieb, kde jej poskytli krízovú intervenciu a poradenstvo ako zvládať náročnú situáciu. Dňa 24.04.2020 bola matka telefonicky kontaktovaná a uviedla, že s p. psychologičkou je v telefonickom kontakte, uviedla, že jej rozhovor pomohol, upokojila sa, vyrozprávala sa. Avšak matka naďalej uvádzala problémy so správaním mal. Q. a mal. I.. Uviedla, že mal. Q. máva časté nočné mory, záchvaty nervov, ubližuje svojim sestram. Matke poskytli poradenstvo. Dňa 20.05.2020 sa na oddelenie dostavila matka aj s partnerom, mal. Q. a mal. I.. Počas stretnutia matke viackrát ponúkali formy pomoci, matka všetko odmietala, neustále trvala na tom, že chce, aby mal. Q. a mal. I. boli umiestnené, nezvláda ich. Partner matky dokonca uviedol, že maloleté deti sa mu hnusia, hanbia sa za nich, sú z nich psychicky vyčerpaní. Maloleté deti nikoho v domácnosti nerešpektujú, správajú sa vulgárne, neustále utekajú z domu. Matka po pohovore stále trvala na svojom rozhodnutí. Matka nezvláda starostlivosť o mal. Q. a mal. I.. Maloleté deti sú emočne nestabilné, od matky nepociťujú záujem a lásku. Matka ani nemá záujem mal. Q. a mal. I. city prejavíť. Matke aj jej partnerovi ponúkli pomoc ako spoluprácu s CDR A., spoluprácu s Referátom poradensko-psychologických služieb, matka s partnerom však vôbec nevidia problém v sebe, ale len v maloletých deťoch. Pri kontakte s deťmi pozorovali, že matka ani je partner nereagujú na potreby detí, kontakt s nimi ich vyčerpáva a doslova otravuje, napriek tomu, že maloleté deti išli prirodzene za nimi a žiadali si ich pozornosť. Za celú dobu komunikácie s matkou sa nepodarilo ju nijakým spôsobom zmotivovať k práci na sebe, chybu vidí v maloletých deťoch, nevie vyzdvihnúť žiadnu ich silnú stránku, má strach, že kvôli nim príde o partnera a bývanie. Pri návšteve v domácnosti matka uviedla, že je pevne rozhodnutá a chce maloleté deti umiestniť, je na pokraji síl, je otázka času, kedy príde na naše oddelenie maloleté deti tu zanechá a odíde. Otec mal. Q. sa žiadnym spôsobom nezaujíma o dieťa, neplatí výživné, matka ho oslovila cez sociálnu sieť, aby jej poslal výživné na dieťa, otec mal. Q. jej odpísal, že nič nepošle. Matka o otcovi nemá žiadne informácie. Taktiež otec mal. I. sa žiadnym spôsobom nezaujíma o dieťa, neplatí výživné. Matka o ňom taktiež nemá žiadne informácie. Matka uviedla, že nie je nikto z jej rodiny, kto by si chcel mal. Q. a mal. I. zobrať do náhradnej osobnej starostlivosti, neželala si aby sme kontaktovali jej sestru a matku. Nekomunikujú spolu, o maloleté deti nejavili nikdy záujem. V minulosti v roku 2018 bola oslovená aj stará matka aj sestra matky či by nemali záujem o mal. I. a Q., sestra matky nám v rozhovore uviedla, že si neželá aby sme ich v tejto veci kontaktovali a či už teraz alebo v budúcnosti.

3. Z rodného listu mal. I. mal súd preukázané, že sa narodila dňa XX.XX.XXXX v O., A. C. Z. K. a A. C., matke Q. V. a otcovi M. A. T., G., štátne občianstvo K. E.

4. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rodine) žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

5. Vzhľadom na skutočnosť, že žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, súd maloletému dieťaťu ustanovil na zastupovanie v konaní nariadení o neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica ako kolízneho opatrovníka.

6. Podľa článku 4 CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je

účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

13. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Podľa § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

15. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

19. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa

osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 30 ods. 1 zák. č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

21. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania i po jeho skončení v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. V prípade maloletých detí možno nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu. O nariadení neodkladného opatrenia súd spravidla rozhoduje bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti súd v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd poukazuje na to, že neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom v danom prípade je len dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo dieťaťa ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia a požiadavky zákonodarcu na rýchlosť jeho vydania vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Ak však súd má k dispozícii skutkové zistenia, že maloletému dieťaťu hrozí ujma na jeho právach, v záujme dieťaťa bude vždy jeho ochrana pred takýmto možným rizikom v podobe nariadenia neodkladného opatrenia.

22. Súd sa oboznámil so záznamami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko A., a to so záznamami telefonického rozhovoru s matkou maloletej dňa 20.04.2020 a 24.04.2020, záznamom zo šetrenia zo dňa 14.05.2020, záznamom z pohovoru dňa 20.05.2020, záznamom zo šetrenia dňa 10.06.2020 a informatívnou správou o priebehu spolupráce s Referátom poradensko- psychologických služieb zo dňa 10.06.2020 a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, keď bola osvedčená naliehavá potreba úpravy pomerov maloletého dieťaťa.

23. Z vyššie uvádzaných listinných dôkazov mal súd preukázané skutočnosti uvádzané v návrhu, ktorý obsahuje podrobný opis skutkového stavu. Podľa názoru súdu bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že výchova mal. I. je vážne narušená, pretože matka mal. I. nemá v súčasnej dobe záujem zabezpečovať jej starostlivosť a otec mal. I. (nie je bližšie označený) sa žiadnym spôsobom o maloletú nezaujíma. Matka, ako sama uviedla, výchovu maloletej nezvláda, pretože deti v domácnosti nikoho nerešpektujú, správajú sa vulgárne, utekajú z domu. Matke bolo ponúknutých niekoľko foriem riešenia vzniknutej situácie (poradenstvom, návšteva psychiatra, psychológa, konzultácie na referáte poradensko-psychologických služieb), avšak aj napriek týmto snahám matka svoj postoj k deťom nezmenila a nateraz nie je schopná vytvoriť maloletým deťom stabilné a primerané prostredie pre ich ďalší zdravý vývoj a vývin. V predmetnej veci súd skúmal najlepší záujem dieťaťa a dospel k záveru, že zdravý psychický, fyzický a sociálny vývoj maloletého dieťa je v súčasnosti ohrozený, pretože výchova v rodine je narušená a je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa jeho dočasné zverenie z nestabilného domáceho prostredia do prostredia pod odborným dohľadom. Nakoľko ani v spolupráci s navrhovateľom sa nepodarilo odstrániť nedostatky vo výchove maloletej, súd považoval najlepším možným riešením situácie maloletej jej odovzdanie do Centra pre deti a rodiny O., kde jej bude zabezpečená odborná starostlivosť a výchova.

24. Súd zároveň rozhodol o povinnosti rodičov platiť výživné na mal. I. v nevyhnutnej miere zariadeniu, do starostlivosti ktorého súd dočasne maloletú zveril, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona (zák. č. 601/2003 Z. z.), čo v súčasnosti predstavuje sumu 28,79 eur mesačne. Súd toho času nemá preukázané majetkové pomery rodičov,

preto určené výživné predstavuje zákonné minimum (§ 62 ods. 3 zákona o rodine), ktorým je povinný každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť.

25. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.